

de straffes bl.a. opløbets anstiftere med fængsel indtil 6 år, for så vidt højere straf ikke er forskyldt efter forbrydelsens beskaffenhed.

Dertil kommer, at massemedierne i ekstreme situationer bliver benyttet som redskaber i forbindelse med realiseringen af særligt farlige forbrydelser som gidseltagninger og andre terrorhandlinger.

Såfremt domstolene vurderer mediernes formidling som et materielt pressedelikt, vil den foreslåede § 25 medføre, at overtrædelsen også under den forudsætning skal bedømmes efter almindelige ansvarsregler. Udformningen af § 25 tager således også sigte på at lukke et muligt »hul« i det foreslåede medieretlige ansvarsystem.

Der er set bort fra, at visse offentlige tilskyndelser kan have en så lidet konkret karakter, at de alene omfattes af straffelovens § 136 om offentlig tilskyndelse til forbrydelse; overtrædelse af § 136, der højst kan medføre straf af fængsel i 4 år, kan således være et materielt pressedelikt, som bedømmes efter de særlige ansvarsregler.

Justitsministeriet kan tiltræde Medieansvarsudvalgets forslag, se lovforslagets § 25. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til denne bestemmelse og udvalgets betænkning side 131 og side 156-58.

4.3. Specielt om objektivt udgiveransvar for massemedier.

Udvalget har drøftet spørgsmålet, om der i en ny medieansvarslov bør indføres hjemmel for et objektivt driftsherbødeansvar for udgiveren af et indenlandsk periodisk skrift og for et radio- eller fjernsynsforetagende m.v., for så vidt angår strafbare freds- og ærekrænkelser, der kommer til udtryk i disse massemediers indhold.

Der henvises til udvalgets drøftelser i betænkningen s. 193-203.

Udvalget er enige om, at de hensyn, der ligger bag det foreslåede særlige ansvarssystem med redaktøren som den centralt ansvarlige for materielle pressedelikter afgørende taler imod et generelt driftsheransvar for udgiveren, radio- eller fjernsynsforetagendet m.v.

Udvalget har herefter drøftet, om der ud fra en afvejning af hensynet til individets retsbeskyttelse over for hensynet til den størst mulige ytrings- og informationsfrihed kan forekomme særlige tilfælde, der kan begrunde, at der bør være mulighed for at pålægge en udgiver, et radio- eller fjernsynsforetagende m.v. et objektivt bødeansvar for freds- og ærekrænkelser, begået af redaktøren eller andre ansvarlige.

Et sådant bødeansvar vil påhvile selskabet som sådant og indebærer således ikke, at der kan pålægges de enkelte bestyrelsesmedlemmer et bødeansvar.

Et flertal i udvalget (10 medlemmer) foreslår, at der indføres en bestemmelse (lovudkastets § 26), om objektivt bødeansvar for selve medieforetagendet. Flertallet foreslår bestemmelsen begrænset til kun at omfatte bestemt angivne freds- og ærekrænkelser i straffeloven, ligesom overtrædelsen skal være begået under omstændigheder, der kendetegner forholdet særlig groft, og at der ikke er handlet med henblik på varetagelse af nogen almen interesse. Flertallet tænker navnlig bestemmelsen anvendt på gentagne hetz-lignende krænkelser, der antager karakter af egentlig personforfølgelse.

I sådanne tilfælde har reglerne om sædvanligt individualansvar og eventuelt redaktøransvar efter flertallets opfattelse ikke tilstrækkelig præventiv virkning. Hensynet til beskyttelsen af individets fred og ære og samfundets pligt til at sikre en tilstrækkelig retsbeskyttelse taler for at indføre et driftsheransvar som en samfundsmæssig nødvendig generalpræventiv foranstaltning baseret på de samme synspunkter, som inden for andre områder har ført til et objektivt driftsheransvar.

Udvalgets flertal finder på baggrund af bestemmelsens påtænkte begrænsede anvendelsesområde, at bestemmelsen ikke kan have nogen reel indflydelse på den redaktionelle frihed. Den bør ikke kunne ansøre nogen udgiver til at blande sig i den redaktionelle frihed, og det er i øvrigt udgiveren, der afstikker den redaktionelle hovedlinje.

Heroverfor gør mindretallet på 6 medlemmer gældende, at en sådan regel strider mod de bærende principper for ansvarsordningen på medieområdet, og at der er grund til at frygte, at en ændret ansvarsordning vil påvirke den redaktionelle frihed. Endvidere ligger der i mindretallets afvisning af at indføre denne regel, at de hensyn, som på andre områder taler for et objektivt virksomhedsansvar, ikke findes her, og at de positive virkninger, som flertallet mener vil følge med den nye ordning, hvis de overhovedet indtræder, vil blive mere end opvejet af andre og negative virkninger.

Justitsministeriet kan tilslutte sig mindretallets argumentation imod en sådan nyskabelse i dansk presseret, også selv om bestemmelsen reelt får en meget begrænset rækkevidde, idet den bryder med et væsentligt princip og i alle tilfælde indebærer en latent risiko for at få en langt videregående afsmittende virkning for informationsfriheden her i landet.

Justitsministeriet er på den anden side enig med flertallet i, at der er grund til at se med megen alvor på de lovovertrædelser, der lejlighedsvis manifesterer sig i medierne og kan være bestemt af salgsmæssige hensyn mere end af hensynet til ytrings- og informationsfriheden. Disse synspunkter er da også alle-